

**NIKEAN
USKONTUNNUSTUS
V.325 JKR.**

**KESKI-KARJALAN
SEURAKUNTA**

LEFK
(LEFK)

ABDULVA
(BAYR)

Ensimmäisten kristittyjen usko

Ensimmäiset kristityt olivat juutalaisia Jeesuksen seuraajia lähinnä Galileasta. Heidän uskontunnustuksensa oli Kuule Israel (Sema Israel), joka muodostui kolmesta Vanhan Testamentin kohdasta: 5. Mooseksen kirja 6:4–9; 11:13–21 ja 4. Mooseksen kirja 15:37–41. Uskontunnustuksen alkulause sanoo olennaisen: ”Kuule Israel, Herra on sinun Jumalasi, Herra on yksi.” Tunnustus sanottiin kahdesti päivässä aamurukouksen ja iltarukouksen yhteydessä.

Jeesukseen uskovina alkukristityt tulkitsivat ja ymmärsivät kuitenkin toisin rukouksen ’Herra’-nimen. Ensimmäinen Uuden Testamentin uskontunnustus, joka on Paavalilta kuvaa sen hyvin. Paavali kirjoittaa filippiiläisille lainaamassaan alkukristittyjen hymnissä: ”ja jokaisen kielen on tunnustettava Isän Jumalan kunniaksi: »Jeesus Kristus on Herra.»” Fil 2:11.

Alkuseurakunta laajenee

Alkuseurakunta laajeni jo varhain myös kreikkalaisen väestön keskuuteen. He eivät osanneet hepreaa ja Vanhan Testamentin uskontunnustus olisi ollut heille vieras. Lisäksi sekä yksilöitä ja perhekuntia kastettiin hellenistisessä maailmassa seurakunnan levitessä ja kasvaessa. Sekä kasteen ja opetuksen kannalta tuli tärkeäksi, että koko uskon sisällön rikkaus välittyisi myös kaikille seurakuntaan tuleville.

Näiden seikkojen vuoksi tuli tarve ilmaista selkeästi ja kattavasti se uskon sisältö, jonka Jumala halusi lahjoittaa Luojana, Lunastajana ja Pyhittäjänä seurakunnalleen.

Varhaisimmat uskontunnustukset

Varhaisimmat uskontunnustukset jo Uudessa Testamentissa liittyivät siis kasteeseen ja kääntymykseen. Tästä on lisäksi esimerkkejä jo varhaisen kirkon traditiosta. Kirkkoisä Hippolytoksen (170-235 jKr.) Apstolisen Perinteen (tai Egyptin kirkon sääntö) kirjoituksessa kuvataan kastetta seuraavasti: "Ja kun kastettava menee alas veteen, laskekoon kastaja kätensä hänen päälle sanoen näin: "Uskotko Jumalaan Kaikkivaltias Isä?" Ja se, joka kastetaan, sanokoon: "Minä uskon". Kastakoon hänet heti kerran, laittaen kätensä hänen päänsä päälle. Ja tämän jälkeen hän sanokoon: "Uskotko Jeesukseen Kristukseen, Jumalan Poikaan, joka syntyi Pyhästä Hengestä Neitsyt Mariasta, joka ristiinnaulittiin Pontius Pilatuksen alaisuudessa ja kuoli ja nousi kolmantena päivänä elämään kuolleista ja nousi taivaaseen ja istuu Isän oikealle puolelle ja tulee tuomitsemaan eläviä ja kuolleita?" Ja kun hän sanoo: "Minä uskon", kastakoon hänet toisen kerran. Ja taas sanokoon: "Uskotko sinä Pyhään Henkeen, pyhään kirkkoon ja lihan ylösnousemukseen?" Ja se, joka kastetaan, sanokoon: "Minä uskon". Ja siis kastakoon hänet kolmannen kerran."

Kasteeseen liittyi myös opetuksellinen anti, joka suuntautui paitsi kastettavaan niin myös kaikkiin seurakuntalaisiin. Justinus Martyyrin (100-165 jKr.) tekstistä käy hyvin esille edellä kuvattu: "Kaikki, jotka ovat vakuuttuneita ja uskovat, että opettamamme ja vahvistamamme asiat ovat totta, ja jotka lupaavat elää sen mukaan, opetetaan rukoilemaan ja anomaan Jumalaa paastoamalla, jotta heille annettaisiin heille anteeksi entiset synnit, ja me rukoilemme ja paastoamme heidän kanssaan.

Kasteen ympärille syntyivätkin ensimmäiset uskontunnustukset, joista meille on tunnetuin Apostolinen uskontunnustus ja jota Rooman valtakunnassa ja erityisesti Roomassa jo varhaisista ajoista saakka on käytetty kasteeseen liittyvänä tunnustuksena.

Uskon yhtenäisyys

Kristikunnan laajetessa syntyi myös eri puolilla erilaisia tulkintoja kristillisen uskon sisällöstä. Jeesuksen elämän silminnäkijät olivat kuolleet ja yhteydet kristikunnan eri osien välillä eivät olleet samanlaiset kuin nykyisen informaatioyhteiskunnan aikana.

Syntyi poikkeavia uskonnäkemyksiä, jotka monin paikoin poikkesivat ja himmensivät uskon sisällön rikkautta, josta alkukristityt todistivat. Lisäksi Rooman valtakunta alkoi hyväksyä ja suosia kristittyjä. Keisarin halu yhteiskuntarauhan säilyttämiseen ja kristittyjen tarve puuttua uskon sisällön määrittelyyn kohtasivat. Ensimmäiset kirkolliskokoukset keskittyivätkin kysymyksiin ja selvennyksiin Jeesuksen persoonasta ja kolmiyhteisestä Jumalasta.

Nikean kirkolliskokous 325

Nikeassa järjestetyssä kirkolliskokouksessa muotoiltiin uskontunnustus, jota täydennettiin myöhemmin Kostantinopolin kirkolliskokouksessa vuonna 381. Uskontunnustuksen tarkoituksena oli tuoda esille se uskon rikkaus, jonka Jeesuksen ylösnousemuksen nähneet opetuslapset olivat halunneet välittää. Nikean uskontunnustus yhdessä Apostolisen ja Athanasiuksen uskontunnustuksen kanssa ovatkin ne kolme uskontunnustusta, johon koko historiallinen kirkko, Kristuksen seurakunta kaikkialla hyväksyy ja tunnustautuu. Uskontunnustukset liittyvätkin seurakuntien jumalanpalveluksiin ja seurakunnalliseen elämään. Meillä on totuttu käyttämään kasteessa lännen Apostolista uskontunnustusta, opettamaan sitä rippikoulussa ja se on pääosin ollut käytössä myös jumalanpalveluksissa. Suomen ev.lut. kirkon piispaikokous suosittaa lisäämään etenkin tänä juhluvuonna Nikean uskontunnustuksen käyttöä erityisesti messuissa ja juhla-aikoina.

Nikean uskontunnustus ja raamatulliset viitteet sen sisältöön

Nikean uskontunnustus kuten muutkin vanhan kirkon uskontunnustukset nousevat alkuseurakunnan ja alkukristittyjen ymmärryksestä siitä, mitä Jeesuksen ylösnousemus heille lahjoitti. Siksi seuraavassa on Nikean uskontunnustukseen liitetty ne Raamatun kohdat, mistä kiteytykset nousevat:

Me uskomme yhteen Jumalaan, (1 Moos. 17:1-8; 5 Moos. 6:4; Matt. 6:9)
Kaikkivaltiaaseen Isään, (1 Moos. 1:1-31; Job 38:1-30)
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan. (Kol. 1:15-16; Joh 1:3)

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen, (Joh 20:28; Ap.t. 16:31; Joh 3:16)

Jumalan ainoaan Poikaan, (Ps. 2:7; Matt. 3:17; Joh. 1:1)

joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua, Jumala Jumalasta,(Joh. 1:1-2, 8:58; Kol. 1:16; Fil. 2:6)

valo valosta, (Joh. 1:1-9)

tosi Jumala tosi Jumalasta, (Joh. 16:27-28; Joh. 1:1-2)

syntynyt, ei luotu, (Joh. 1:1-2, 16:28)

joka on samaa olemusta kuin Isä (Joh. 14:10-11, 17:22-23)

ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä, (Joh. 1:3-10, Kol. 1:16)

joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden (Luuk. 2:30; Joh. 3:16; 1 Joh. 4:14; 1 Tim. 2:5-6)

astui alas taivaista, (Joh. 3:13, 31; Joh. 6:12-38)

tuli lihaksi Pyhästä Hengestä (Luuk. 1:35)

ja neitsyt Mariasta (Jes. 7:14; Luuk. 1:35-46)

ja syntyi ihmiseksi, (Joh. 1:14; Fil. 2:6-8, Hepr. 2:14-17)

ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
(Matt. 27:24-31)

kärsi kuoleman ja haudattiin, (Mark. 15:16-46)
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu, (1 Kor. 15:3-4; Luuk. 24:1-12; Matt. 12:38-40; Matt. 28:1-8; Mark. 16:16-19)
astui ylös taivasiin, (Luuk. 24:50-53; Mark. 16:16-19)
istuu Isän oikealla puolella (Room. 8:34; Ef. 1:20)
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin (Ps. 72:9-19; Jes. 40:5)
tuomitsemaan eläviä ja kuolleita (Ilm. 20:11-15; Ap.t. 10:42)
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua. (Ps. 145:13; Joh. 3:16; Joh. 6:40-47)

Me uskomme Pyhään Henkeen, (1 Moos. 1:2; Matt. 3:16; Ap.t. 2:1-4)
Herraan ja eläväksi tekijään, (Joh. 15:26; Joh. 14:16-17; Room. 8:2; Gal. 6:8)
joka lähtee Isästä ja Pojasta, (Joh. 15:26, Ap.t. 2:33, Gal. 4:6, Matt. 10:20, Joh. 20: 22)
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan (Luuk. 10:22; Matt. 3:17; Joh. 4:24)
ja joka on puhunut profeettojen kautta. (Ap.t. 2 17:18; 2 Piet. 1:21)
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon. (1 Kor. 12:12-13; Ef. 2:19-22; 4:11-16; 2 Tess. 2:15; 1 Tim. 3:1-15)
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi, (Matt. 3:16; Joh. 3:5; Ap.t. 2:38, 8:36-40; Ef. 4:5)
odotamme kuolleiden ylösnousemusta (1 Kor. 15:12-58)
ja tulevan maailman elämää. (Room. 8:17-25; Fil. 3:20-21; 2 Piet 3:13)

Nikean uskontunnustus löytyy kirkoistamme virsikirjan ns. paksuilta loppulehdiltä ja sitä suositellaan käytettäväksi messuissa ja juhla-aikoina

 **KESKI-KARJALAN
SEURAKUNTA**